Het heiligenboek

Het idealisme van Daniel Comboni *Tom Zwaenepoel*

In de analen van de kerkgeschiedenis staat Daniel Comboni omschreven als een belangrijk verkondiger van het evangelie en beschermer van het Afrikaanse continent. Hij zette heel zijn dynamische persoonlijkheid en zijn gezonde spiritualiteit in om Christus in 'zijn' continent, dat hij zo oprecht liefhad, bekend te maken.

Daniel Comboni wordt in 1831 geboren in Limone aan het Gardameer in Noord-Iatlië, nabij Brescia. Materiële nood drijft hem naar Verona, waar hij op school gaat. Vervolgens ontdekt hij zijn priesterroeping en komt hij onder de indruk van de getuigenissen van de eerste missionarissen die terugkeren uit Afrika. Drie jaar na zijn priesterwijding trekt hij voor de eerste keer op missiereis naar Afrika (1857), maar een jaar later moet hij wegens ziekte terugkeren.

Trouw aan zijn principe *O Nigrizia o morte* (Afrika of dood) gaat hij zijn weg en in Verona sticht hij de gemeenschap van de Comboni-missionarissen (1867). Tijdens het Eerste Vaticaans Concilie vraagt hij de bisschoppen of alle plaatselijke kerken aan de redding van Afrika willen deelnemen (1870). Zijn inzet voor de deelname van missiezusters aan de evangelisatie van Centraal-Afrika leidt tot de gemeenschap van de Comboni-missiezusters (1872). Vijf jaar later wordt hij benoemd tot apostolisch vicaris van Centraal-Afrika en tot bisschop van Khartoem (Sudan) gewijd. Drie jaar later keert Daniel Comboni voor de achtste keer naar Afrika terug. Uitgeput door de vele inspanningen sterft hij in Khartoem. We schrijven 1881.

Comboni komt voor het eerst in contact met de ellende van het Afrikaanse volk wanneer hij op zeventienjarige leeftijd een vrijgekochte slaaf ontmoet. Hij 'ontdekt' het continent van de slavenhandel, de stammentwisten en de uitbuiting door koloniale machten. Door die ervaringen wordt de evangelisatie van Afrika zijn levensideaal. Omdat christen-zijn universeel, internationaal en wereldwijd is, moet Afrika ook een plaats krijgen in de Kerk. Zijn missieproject 'Afrika door Afrika redden' is de vrucht van zijn oneindige vertrouwen in de menselijke en religieuze capaciteiten van de Afrikanen. Met zijn overtuiging dat zijzelf het evangelie kunnen verkondigen, maakt hij de al bijna opgegeven missie in Centraal-Afrika opnieuw levendig en droomt hij er zelfs van om het hele continent te bereiken. Hij roept koningen, bisschoppen, edellieden en het volk op tot solidariteit en geestelijke of materiële ondersteuning.

In 1857 gaat Daniel Comboni met vijf missionarissen naar Afrika. Bij zijn aankomst in Khartoem wordt hij geconfronteerd met een ondraaglijk klimaat, met ziekte, met de dood van jonge missionarissen, met de armoede en de verlatenheid van de mensen. Hij leert de culturen en talen van de lokale etnieën kennen, zodat ze het evangelie volgens hun eigen uitdrukkingsvormen en gebruiken kunnen voorstellen. Hij streeft naar sociale rechtvaardigheid, bestrijdt de slavernij en verlangt missies met Afrikaans 'personeel'. Onder de last van de zware arbeid, het lijden van de talrijke sterfgevallen en de bitterheid van de aanklachten en laster tegen hem wordt hij ziek. Toch blijft hij zijn ijzeren wil doorzetten. Nog op zijn sterfbed smeekt de 'vader van de Afrikanen' zijn medebroeders hun missieroeping trouw te blijven.

Ook vandaag vraagt Comboni ons om vol genegenheid en bezorgdheid te kijken naar het Afrikaanse volk. Nog steeds wordt het 'zwarte continent' getekend door politieke, economische, sociale, etnische en religieuze conflicten, ondanks de rijkdom van de Afrikaanse aarde aan menselijke en geestelijke hulpbronnen. Nog steeds wacht het arme Zuiden op een 'missieproject' van de internationale gemeenschap om de kloof met het rijke Westen te dichten. Figuren als Comboni, die het arme continent onder de aandacht van de Europese politiek en de Kerk brengen, geven Afrikaanse jongeren hoop op een mooie toekomst. Zij maken van hen 'burgers van morgen' die niet langer objecten van anderen willen zijn, maar zelf subjecten, 'rijke' mensen met een diepe waardigheid.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen,* Lannoo, Tielt, 2008, ISBN 978 90 209 8041 7.
Dit boek is echter uitverkocht.

Omroep

17 februari, *9 uur,* *VRT één (herhaling via Canvas omstreeks 23.30 uur).* Na de gebruikelijke *Close-up,* korte rubriek over maatschappelijk-spirituele actualiteit, de reportage *Langs 's Heeren wegen. De passie en het spel* over Armand Demeulemeesters 'nomadische' kruisweg en over de achtergrond van de passiespelen in Tegelen in Zuid-Nederland. Tot slot aflevering 2 in de serie *Veel noten op de zang,* vandaag *Het koor in de liturgie.* Zingen is een oefening voor het hart. Niet voor niets wordt gezegd dat zingen tweemaal bidden is. Maar waar vind je de mensen om week na week voor te zingen in de eucharistie? Hoe houd je het niveau van een kerkkoor op peil? Wat is de goede balans tussen muzikale kwaliteit en liturgische ondersteuning? Koordirigenten, zangers en mensen met een hart voor liturgie geven er hun mening over.

De vrome kudde

Respect *Ingezonden door Jan Umans*

De baas klaagt in de stafvergadering dat zijn personeel hem te weinig respecteert. De volgende dag brengt hij een bordje mee met de ferme uitspraak:

– Ik ben hier de baas!

Hij kleeft het op de deur van zijn bureau. Wanneer hij na de middag terugkeert van de lunch, ziet hij op het bordje een Post-it-sticker kleven:

– Uw vrouw heeft gebeld. Ze wil haar bordje terug.

Opstelzinnen *Ingezonden door Christine Eeckhaut*

De vissen namen vlug de benen toen ze de vissers hoorden aankomen.

We zagen in de dierentuin apen, olifanten, giraffen en ook twee zustertjes waar ik nog bijgezeten heb in de kleuterschool.

Eerst vulden we onze buik en toen onze emmertjes met zand.

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? KERK *& leven* · **Vrome Kudde,** Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

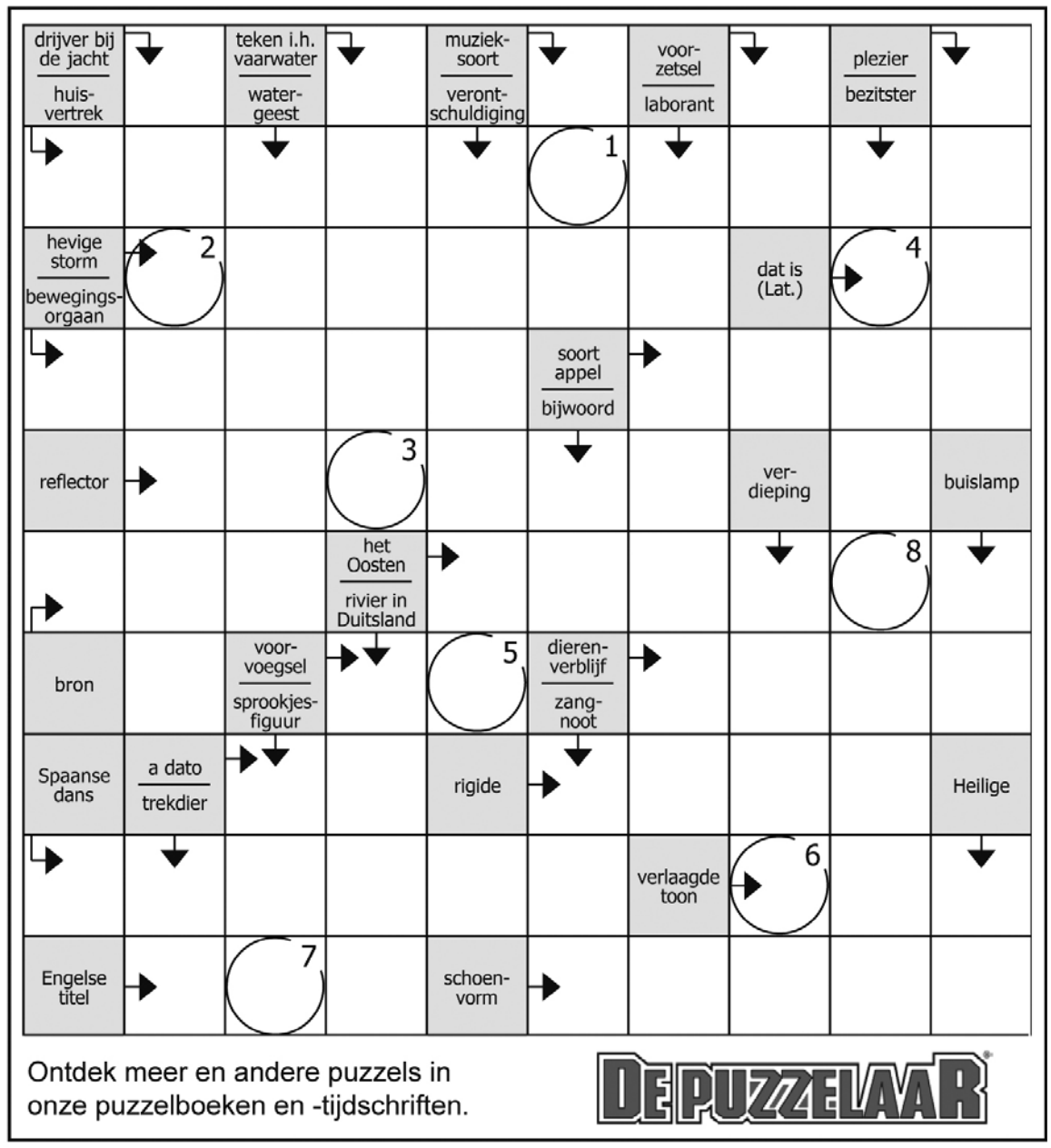

© De Puzzelaar

Oplossing van de puzzel van vorige week: TAALGIDS

1	2	3	4	5	6	7	8